

Yunus

Yunus pəyoqəmbərning Pərwərdigar bərgən wəzipidin kəqixi

¹ Pərwərdigarning səzi Amittayning oqlı Yunuska yetip kelip mundaq deyildi: —

² «Ornungdin tur, dərhal Ninəwə degən axu bəyüük xəhərgə berip, awazingni kətürüp u yərdikilərnı agahlandıroqın; qünki ularning rəzillikliri Mening kəzümgə qadilip turidu». ■

³ Birak Yunus ornidin turup Pərwərdigarning yüzidin əzini qaqurux üqün Tarxix degən yurtka kətməkqi boldi. Xunga u Yoppa xəhərigə berip, Tarxixka baridiqan kemə tepip, kirasini tələp uningoqa qüxti wə kemiqilər bilən birliktə Tarxixka berip, Pərwərdigarning yüzidin əzini qaqurmakqi boldi. □

⁴ Pərwərdigar bolsa zor bir boranni dengizə taxlidi; xunga dengizda dəhxətlik qara boran qikip, kemə parqilinip kətkili tas qaldi.

⁵ Kemiqilər bolsa bək qorkup ketip, hərəkəysisi

■ **1:2** Yar. 10:11,12; Yun. 3:3 □ **1:3** «**Tarxix**» - qədimki zamanlarda «Tarxix» dəydiqan üq yurt bar idi. Birinqisi, ximaliy Afrikida (qazirki Marakəx ətrapida); ikkinqisi İspaniyə, üqinqisi Əngliyə boluxi mumkin idi. Muxu yərdə qaysi Tarxix ikənlikini biz bilməymiz. Birak ularning həmmisi Pələstindin intayin yirak, Ninəwəgə baridiqan yolning əksi yənilixidə bolup birnəqqə ming kilometr yiraklıqta idi. «**Yoppa**» - «Yoppa»ning qazirki ismi «Hayfa» yaki «Jaffa», İsrailiyəning əng muhim portidur.

öz ilāhlirioḡa hitab kilip dua kilixti; ular kemini yeniklisun dēp uningdiki yük-taklarni dengizōa taxliwētti. Birak Yunus bolsa, kemining asti kēwitigē qūxūwelip, xu yērdē ōlūktēk uhlawatḡanidi.

⁶ Kemē baxlikī uning yenioḡa kelip uningōa: «Əy, uhlawatḡan kixi, bu ḡandak kilioḡining? Ornungdin tur, ilāḡingni seḡinip nida kil! Kim bilidu, ilāḡingning nəziri qūxūp bizni ḡalakēttin ḡutḡuzup ḡalamdu tehi?» — dedi. ⁷ Ular bir-birigē: — Kelinglar, bu külpētning kimning wəjidin beximizōa qūxkēnlikini bekitix üḡün ḡək taxlayli, — deyixti. Xundak kilip ular ḡək taxlaxti; ahirda ḡēktē Yunus ḡikīp ḡaldı.

⁸ Ular uningdin: — Ḳeni, eyt, beximizōa qūxkēn bu külpēt kimning səwəbidin boluwatidu? Sening tirikḡiliking nemē? Nədin kēlding? Ḳaysi əl, ḡaysi millēttin sən? — dēp soridi.

⁹ U ularōa: — Mən bolsam ibranıy millitidin, ərlərdiki Hudadin, yēni dengizni, yər-zeminni yaratḡan Pərwərdigardın ḡorḡḡuḡimən, dedi.□

¹⁰ Bu sēz ularni intayin ḡorḡutiwētti. Ular: «Sən zadi nemē ix ḡiloḡan?» — dēp soridi *ḡünki ular uning Pərwərdigarning yüzidin ḡaḡḡanlikini bilḡanidi, ḡünki ular buni uning əz aḡzidin anglioḡanidi.*

¹¹ Ular uningdin: — Əmdi biz seni ḡandak ḡılsak dengiz biz üḡün tinḡlinidu? — dēp soridi; ḡünki dengiz dolḡuni barḡanseri əwj elip ketiwatatti.

¹² U ularōa: — Meni ḡetürüp dengizōa taxliwetinglar, xu ḡaoḡda dengiz silər üḡün tinḡlin-

□ **1:9 «İbraniy millitidin»** — yēni yəḡudıy millitidin.

idu; qünki bilimənki, bu zor boran mening səwəbimdin silərgə güxti, — dedi.

¹³ Birəq bu adəmlər küqəp paləq urup qıroqəqqa yetixkə tirixti; əmma yetəlmidi, qünki dengiz qerixkəndək tehimu dolqunlap ketiwatatti. ¹⁴ Ular Pərwərdigarəqa iltija qilip pəryad kətürüp: — Ah Pərwərdigar, Səndin ətünimiz, bu adəmning jenini aləqanliqimizni bizdin kərmigəysən! Bigunah bir adəmning qenini təküxning gunahini üstimizgə qoymioqaysən! Qünki Sən Pərwərdigar Əzüngning haliqiningni qilding! — dəp nida qildi.

¹⁵ Xuning bilən ular Yunusni kətürüp elip dengizəqa taxliwətti; dengiz dolqunlinixtin xuan tohtidi. ¹⁶ Xuning bilən bu adəmlər Pərwərdigardin qattiq qorkti; ular Pərwərdigarəqa atap qurbanliq qilip kəsəm iqixti.

¹⁷ Birəq Pərwərdigar Yunusni yutuwelixqa yooqan bir belikni əwətkənidi. Yunus bolsa bu belikning qarnida üq keqə-kündüz turdi. □ ■

2

Qong belikning qarnida turup dua qilix

¹ Yunus belikning qarnida turup Pərwərdigarəqa mundəq dua qildi: —

□ **1:17 «Yooqan bir belik»** - «yunus beliki» bəlkim bu ixtin qoyuloqan namdur. Birəq «yunus beliki» (insanlarəqa amraq boləqini bilən) adəmni yutqudək qongluqta yok. ■ **1:17** Mat. 12:40; 16:4; Luqa 11:30

2 «Mən dərd-əlimimdin Pərwərdigarəyə pəryad
kötürdüm,
U mənə ijabət kildi.

Mən təhtisaraning təktidin pəryad kildim,
Sən awaziməyə qulaq salding. □ ■

3 Qünki Sən meni dengiz təktigə, dengiz qarnioya
taxliwəttin,
Kəlkün ekınliri meni arisioya eliwaldi,
Sening barlıq dolqunliring həm ərəkəxliring
üstümdin ətüp kətti; ■

4 Wə mən: «Mən nəziringdin taxliwetilgənmən;
Birək mən yənıla muqəddəs ibadəthanangəyə
qarap ümid bilən təlmürimən» — dedim. □

5 Sular meni yutup kətküdək dərijidə oriwaldi,
Dengiz təkti meni qapsiwaldi;
Dengiz qəpliri beximəyə qirmixiwaldi.

6 Mən taqlarning təglirigiqə quxüp kəttim;
Yər-zemin tegidiki taqaklar meni
əbədil'əbədkiqə qamap qoydi;
Halbuki, Sən jenimni hang iqidin qikarding, i
Pərwərdigar Hudayim.

7 Jenim iqimdə halidin kətkəndə Pərwərdigarni
esimgə kəltürdüm,
Duayim Sanga yetip,
Muqəddəs ibadəthanangəyə kirip kəldi.

□ 2:2 «**Təhtisara**» — (ibraniy tilida «xeol») «yər astidiki saray» (yəni, «təkt sarayı»), əlgənlərnin rohliri barıdıqan, qıyamət künini kütıdıqan jayni kərsitidu. Yunus özini əlüp, təhtisaraəyə quxkəndək həs kılıdu. Yənə bir mumkinqiliki barki, u belik qarnida həqiqətən əlgən, andin Huda uni (belikning aqzidin qıqqanda) tirildürgən. ■ 2:2 Zəb. 120:1 ■ 2:3 Zəb. 42:7 □ 2:4 «**Birək mən ... təlmürimən**» — baxka birhil tərjimisi: «Mən qandaqmu muqəddəs ibadəthanangəyə ümid bilən təlmürəp qaraymən?».

⁸ Bimənə ərziməs butlarə qəqunəqlar özigə nesip boləqlan meħribanliqltin məħrum bolidu.

⁹ Birəql mənl bolsam təxəkkür sadayim bilən Sanga qurbanliql qilimən;

Mənl iqlkən kəsəmlirimni Sening aldingda ada qilimən.

Nijat-qutkuzux Pərwərdigardindur!»■

¹⁰ Pərwərdigar belikqla buyrudi, belik Yunusni quruklukqla qəy qildi.

3

Ninəwə xəhirqə berip Hudaning həwirini yətküzüx

¹ Pərwərdigarning səzi ikkinqi qetim Yunusqla yetip mundəql deyildi: —

² «Ornungdin tur, Ninəwə degən axu bütüyük xəhərgə berip, Mənl sanga tapxuroqlan həwərnə ularəql jakarla».

³ Yunus ornidin turup Pərwərdigarning səzi boyiqə Ninəwə xəhərigə bardı. Ninəwə bolsa nəhəyiti bütüyük bir xəhər bolup, xəhərnəning əzila üq künlük yol idi.□

⁴ Yunus xəhər iqligə kirip bir kün mangdi, u: — Kiriql kündin keyin, Ninəwə xəhəri wəyran qilinidu! — dəp jakarlidi.

■ 2:9 Zəb. 3:8; 50:14,23; 116:17; Həx. 14:3; İbr. 13:15 □ 3:3

«Üq künlük yol» — bəlkim xəhər wə uning ətrapidiki jaylardin ətüx üqün üq kün mengix kerəkləkini kərsitidu. Qədimki Ninəwə xəhərinəning əhəlisi ikki milyən ətrapida idi. Bəzi alimlar «üq künlük yol» degənni xəhərnə aylinixqla üq kün ketidu dəp qaraydu.

⁵ Ninəwədikilər Hudaning sözigə ixəndi. Ular roza tutulsun dəp elan qılıp, mətiwərlərdin tartıp əng kiçikigiqə ularning həmmisi bəz kiyim kiydi. □ ■ ⁶ Bu söz padixahqa yətkəndə, umu təhtidin turup, tonini taxlap bəz kiyim kiyip küllükkə kirip olturdi. □ ⁷ U yənə əmri arkilik pütkül Ninəwə xəhriqə munularni jakarlidi: — «Padixah həm əksəngəklərnin yarliqi boyiqə, Ninəwə xəhridiki həqkəndəq adəm, at-ulaq, kala, koy padiliri həqnərsiqə eqiz təgmisun; həqnərsini yemisun, sumu iqmisun. ⁸ Hərbir adəm wə haywan bəz kiysun, hərbi Hudaqə qattiq pəryad kətürsun; hərbi yaman yoldin yansun, hərbi kolini zorawanliqtin üzsun; ⁹ kim bilidu, bunun bilən Huda qattiq qəzipidin yenip bizni həlak qilməsmikin?». ■ ¹⁰ Xuning bilən Huda ularning əməllirini, yəni yaman yollardin yanəqləni kərüp, ularqə qaratqan bala-qazani quxürüxtin yenip, xu baliyəkazani quxürmidi.

4

Pərwərdigar Yunus pəyoqəmbərgə bərgən tərbiyə-sawəq

□ **3:5 «bəz kiyim kiyix»** — qədimki zamanlarda adəmning qattiq towa qilixini bildürətti. ■ **3:5** Mat. 12:41; Luqa 11:32

□ **3:6 «küllük»** — qədimki zamanlarda towa qilix yaki qattiq qayəqləni bildürük üqün adəmlər kül dəwisidə olturatti. Qədimki xəhərlərnin sirtida adətə qong bir «kül dəwisi» bolatti, Ninəwə xəhridə mundaq küllüklər kəp boluxi mumkin idi. ■ **3:9** Yo. 2:14

¹ Əmma bu ix Yunusni intayin narazi qilip, uni kattik qəzəpləndürdi. ² U

Pərwərdigarğa: — «Ah, Pərwərdigar, öz yurtumdiki qaqda Sening xundak kili dioanlığingni demigənmidim? Xunga mən əslidə Tarxixka qaçmaqçı boləanmən; qünki mən bilimənki, Sən mehir-xəpkətlik, rəhimdil, asan qəzəplənməy dioan, qongkur mehribanlığka toloan, kixiləning bexioa külpət qüxürüxtin yanquçı Hudadursən.■

³ Əmdi Pərwərdigar, jenimni məndin elip kət, ölüm mən üqün yaxaxtin əwzəl» — dedi.

⁴ Pərwərdigar uningdin: — Bundak aqqıqlanqəning toqrimu? — dəp soridi.

⁵ Andin keyin Yunus xəhərdin qikip, xəhəning xərkiy tərıpigə berip olturdi. U xu yərdə əzigə bir qəllə yasap, xəhərdə zadi nemə ixlar bolarkin dəp uning sayisidə olturdi.

⁶ Pərwərdigar Huda Yunusni öz parakəndiqilikidin kutkuzux üqün, uning bexioa sayə qüxsun dəp uningə bir kiçik dərəhni əstürüp təyyarlidi. Yunus kiçik dərəhtin intayin hursən boldi. ⁷ Birək ikkinqi küni tang atkanda Huda bir kurti təyyarlap əwətti. Kurt bu kiçik dərəhni pilikigə zərbə qilip uni qurutuwətti. ⁸ Kün kızaroqanda, Huda intayin issik bir xərək xamilini təyyarlidi; kün təptini Yunusning bexioa qüxürdi, uni həlidin kətküzdi. U əzigə ölüm tiləp: — Ölüm mən üqün yaxaxtin əwzəl, — dedi.

■ 4:2 Mis. 34:6; Zəb. 86:5; Yo. 2:13

9 Birak Huda uningdin: — Sening axu kīqīk dārəh səwəbidin xundak aqqīqlīnīxing toʻqrimu? — dəp soridi.

U jawab berip: — Həə, hətta əlgüdək aqqīkim kəlgini toʻqridur, — dedi. □

10 Pərwərdigar uningəa mundak dedi: — «Sən heq əjringni singdūrmigən həm əzüng əstūrmigən bu kīqīk dārəhkə iqingni aʻqritting; birak u bir keqidila əzi əsūp, bir keqidila kīrup kətti; 11 Əmdi Mening ong kōli bilən sol kōlini pərək etəlməydiəqan yüz yigirmə ming adəm olturaklaxkan, xundakla nuroqun mal-waranlirimu boləqan Ninəwədək bundak bōyūq xəhərdikilərgə iqimni aʻqritip rəhīm kīliximəa toʻqra kəlməmdu?». □

□ 4:9 «**Hətta əlgüdək aqqīkim kəlgini toʻqridur**» — baxka birhīl qūxənqisi: «Bu dunyadin kətkuqə aqqīqlīxim toʻqridur». Heq bolmioqanda bu ibarə Yunusning aqqīqlīning əng yukiri pəlligə yətkənliki, uning aqqīqlīning buningdinmu artuq bolmaydiəqanliqini kərsitidu. □ 4:11 «**Ong kōli bilən sol kōlini pərək etəlməydiəqan yüz yigirmə ming adəm**» - kīqīk balilarni kərsətsə kerək.

Mukeddes Kalam (yāngi yezik)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Pinyin script

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 12 Sep 2021

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5